

Bústia ètica

[1]El **canal de denúncia (alerta) interna** o també anomenat **canal intern de comunicació o bústia ètica** és una de les obligacions que imposa l'entrada en vigor de la [Directiva \(UE\) 2019/1937](#) [2] del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del Dret de la Unió.

Es tracta de canals i procediments dissenyats per rebre denúncies presentades pels propis treballadors de l'ens local o bé per persones que s'hi relacionin en l'àmbit laboral, o per tercers vinculats contractualment amb l'ens local; amb l'objectiu de posar de manifest (alertar) sobre conductes comeses en el si del corresponent ens local.

La imminent transposició de la Directiva ¿el termini màxim és el 17 de desembre de 2021? és el que urgeix que els ens locals disposeu d'aquest canal intern d'alertes i dels procediments de tramitació d'aquestes denúncies internes.

Val a dir que haurem d'estar atents al que en resulti de la normativa de transposició (article 26 de la Directiva sobre "Transposició i període transitori").

Consideracions importants de l'Oficina Antifrau de Catalunya a tenir en compte

Des de l'Oficina Antifrau de Catalunya ens relacionen tot un seguit de qüestions a tenir en compte en la labor d'implantació de canals interns als ens públics:

- El canal intern de denúncies s'hauria de configurar de manera que permetés, com a **mínim**, que es poguessin denunciar les **infraccions** a què es refereix la Directiva comeses **en el si de l'ens local**.
- Es podria determinar que les denúncies s'haguessin de presentar per **escrit o verbalment**, o **d'ambdues maneres**.
- Aquelles bústies de denúncia o canals que tinguin un **àmbit d'aplicació diferent**, si no reuneixen la totalitat dels requisits i garanties exigits per la Directiva, caldrà que **ho indiquin de manera expressa i comprensible** de manera que **no puguin induir a confusió**.
- S'ha de facilitar informació sobre el canal: una **informació clara, completa i adequada** pot contribuir a promoure la comunicació d'informació mitjançant canals de denúncia interna.
- El canal s'ha de dissenyar, establir i gestionar d'una manera segura que garanteixi la **confidencialitat** de la identitat de la persona denunciant i també de qualsevol tercer esmentat a la denúncia.
- El canal s'ha de dissenyar, establir i gestionar d'una manera segura que **impedeixi l'accés a la denúncia a personal no autoritzat**.
- El **tractament de dades personals** s'ha de fer d'acord amb la normativa d'aplicació, i específicament el Reglament General de Protecció de Dades.

I pel que fa a la seva gestió... Qui ha de gestionar aquests canals? És possible l'externalització?

La Directiva disposa que els canals interns d'alertes es poden gestionar **internament**, o els pot proporcionar **un tercer**. Posem èmfasi en què en el **cas que la gestió sigui interna** s'haurà de designar una persona o departament **imparcial** que sigui competent per seguir les denúncies.

[3]

Hem de tenir present que **fins que no s'hagi aprovat la normativa de transposició, els continguts publicats aquí tenen necessàriament un caràcter no definitiu.**

Posem al vostre abast la **guia** elaborada per l'**Oficina Antifrau de Catalunya** que recull tot aquesta informació en relació amb la implantació de canals interns d'alertes en els ens públics, de les quals us n'hem fet una pinzellada: [Canal intern d'alertes. Reflexions en relació amb la implantació de canals interns d'alertes en els ens públics: exigències normatives.](#) [3]

Des de la **Xarxa de Governants Transparents de Catalunya** també s'està analitzant si es poden oferir materials que facilitin a tots els ens locals l'impuls del bon govern. Tan bon punt disposem de més informació us la farem saber en aquest mateix espai.

També cal tenir present, que l'[ordre HFP/1030/2021](#) [4] obliga a tota entitat, decidora o executora, que participi en l'execució de mesures del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR), a disposar d'un "Pla de mesures antifrau" que prevegi l'existència de mesures de detecció (annex II.B.5).

Administracions amb bústia ètica o canal d'alerta publicat al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona (BOPB)

Podeu consultar en el següent mapa elaborat pel CIDO les administracions que han aprovat un canal d'alerta:

[5]

Materials de suport:

[6]

- [Infografia i glossari d'integritat institucional](#) [6]
- [L'AOC impulsarà un servei comú de bústia ètica adreçat als ens locals](#) [7]"
- La cap de Relacions Institucionals d'Antifrau, Lourdes Parramon, ha finalitzat la jornada amb les conclusions i recomanacions de l'Oficina Antifrau de Catalunya, recollides en el document [Canal intern d'alertes. Reflexions en relació amb la implantació de canals interns d'alertes en els ens públics: exigències normatives](#). [3]
- [Oficina Antifrau de Catalunya: \[8\]Guia ràpida sobre la Directiva europea relativa a la protecció de les persones alertadores d'infraccions del Dret de la Unió](#) [9]
- [Vídeo de la Jornada 'Implantació de canals de denúncia als ajuntaments: experiències, recomanacions i novetats normatives' \(Oficina Antifrau de Catalunya\)](#) [10]
- [Recomanacions de lectura en matèria d'integritat institucional](#) [11]
- [El Sistema d'Integritat Institucional, element essencial per a les AAPP que executen fons del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència \(PRTR\)](#) [12]
- [Reflexions sobre la protecció de persones alertadores - Rosa Maria Pérez \(Oficina Antifrau de Catalunya\)](#) [13]

Marc de referència del Sistema d'Integritat Institucional:

- [Orden del Ministerio de Hacienda y Función Pública \(HFP/1030/2021, de 29 de septiembre\), por la que se configura el sistema de gestión del Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia](#) [14]
- [Directiva UE 1937/2019](#) [2] de protecció de les persones que informen d'infraccions del dret de la Unió (persones alertadores)
- [Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals](#) [15] (art. 24)
- [16]

URL d'origen: <https://governobert.diba.cat/bustia-etica>

Enllaços:

- [1] <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/peace-justice/>
- [2] <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019L1937&from=EN>
- [3] <https://antifrau.cat/sites/default/files/Documents/Recursos/canal-intern-alertes.pdf>
- [4] http://www.boe.es/diario_boe/txt.php?lang=ca&id=BOE-A-2021-15860
- [5] <https://bit.ly/3Cka8uD>
- [6] <https://governobert.diba.cat/news/2021/10/22/infografia-glossari-d-integritat-institucional>
- [7] <https://governobert.diba.cat/news/2021/10/25/aoc-impulsara-servei-comu-de-bustia-etica-adreca-als-ens-locales>
- [8] <https://governobert.diba.cat/wiki/informacio-institucional-agenda-institucional-dels-alts-carrecs>
- [9] <https://www.antifrau.cat/ca/antifrau-presenta-guia-rapida-directiva-europea-relativa-proteccio-persones-alertadores-infraccions-dret-unio>
- [10] <https://governobert.diba.cat/news/2021/10/22/video-de-jornada-implantacio-de-canals-de-denuncia-als-ajuntaments-experiencies-reco>
- [11] <https://governobert.diba.cat/news/2021/10/14/recomanacions-de-lectura-materia-dintegritat-institucional>

- [12] <https://governobert.diba.cat/news/2021/10/05/sistema-d-integritat-institucional-element-essencial-per-les-aapp-que-executen-fons->
- [13] <https://governobert.diba.cat/news/2021/10/19/reflexions-sobre-proteccio-de-persones-alertadores-rosa-maria-perez-oficina-antifrau>
- [14] https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?lang=ca&id=BOE-A-2021-15860
- [15] https://www.boe.es/boe_catalan/dias/2018/12/06/pdfs/BOE-A-2018-16673-C.pdf
- [16] <https://governobert.diba.cat/node/1068>